

ЗОВНІШНЯ РЕЦЕНЗІЯ
на освітню програму «Фізична терапія»
за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Останнім часом, у зв'язку зі стрімким старінням населення і високими темпами росту поширеності хронічних неінфекційних захворювань, значно зростає потреба у реабілітаційних послугах, якість яких багато в чому залежить від наявності кваліфікованих фахівців з реабілітації. Водночас, Всесвітня організація охорони здоров'я звертає увагу на те, що у багатьох країнах катастрофічно не вистачає відповідних фахівців, їх кількість в країнах з низьким і середнім рівнем доходу становить 10 осіб на 1 мільйон населення. Вирішити цю актуальну проблему можливо тільки за рахунок побудови системи підготовки висококваліфікованих фахівців (лікарів фізичної та реабілітаційної медицини, фізичних терапевтів, ерготерапевтів, терапевтів мови і мовлення тощо), здатних забезпечити надання якісних реабілітаційних послуг.

Підготовка фахівців з реабілітації в Україні розпочалася в середині 90-х років, в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідних фахівців готують з 1996 року. Сьогодні в університеті здійснюється підготовка здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія ерготерапія. За реалізацію освітніх програм відповідає кафедра фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я людини.

Представлена на рецензію освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Фізична терапія» розроблена відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 Фізична терапія ерготерапія, який затверджено Міністерством освіти і науки України, і включає освітні компоненти загальної і професійної підготовки. Побудова освітньої програми, її структурно-логічна схема, спрямована на формування в студентів необхідних для сучасного фахівця загальних і фахових компетентностей. На першому році навчання акцент зроблено на дисципліні гуманітарного циклу, фундаментальні медико-біологічні дисципліни (анатомія і фізіологія людини) і спеціальні фахові дисципліни, що виконують пропедевтичні функції («Основи практичної діяльності в фізичній терапії, ерготерапії», «Теорія і методика фізичного виховання», «Терапевтичні вправи»). Починаючи з другого курсу студентам пропонуються спеціальні (фахові) освітні компоненти, спрямовані на формування ключових компетентностей з фізичної терапії та ерготерапії в кардіології, пульмонології, травматології і ортопедії, неврології. Достатньо велику кількість годин в освітній програмі відведено на практичну підготовку. Заплановані ознайомча практика (на першому курсі) і три клінічних практики (на другому, третьому і четвертому курсах) з основних реабілітаційних напрямків (кардіореабілітація, легенева реабілітація, реабілітація при травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, нейрореабілітація).

Отже, освітня програма «Фізична терапія» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» повністю відповідає сучасним стандартам і може бути рекомендована для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія ерготерапія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рецензент:

С.М. Іванчикова

кандидат педагогічних наук,
фізіотерапевт AZS COSA Ośrodek w Gdańsku –
Górki Zachodnie (м. Гданськ, Республіка Польща)

AZS CENTRALNY OŚRODEK
SPORTU AKADEMICKIEGO
Ośrodek w Gdańsku - Górki Zachodnie
80-542 Gdańsk, ul. Słogi 20
REGON 000777237 NIP 526 02 50 939

ВІДГУК-РЕЦЕНЗІЯ
на освітню програму «Фізична терапія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія
Державного закладу «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

Нововведення у галузі освіти, що успішно реалізуються в Україні останні 5 років, ставлять перед сучасними фахівцями нові вимоги. Інклюзивне навчання трактується як система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників. Так, майбутні фахівці, які працюватимуть в умовах інклюзивного освітнього середовища, повинні вправно володіти не тільки комплексом теоретичних і практичних психолого-педагогічних знань, а й фаховими знаннями з фізичної терапії та ерготерапії. Подана на рецензування програма повністю відповідає цим критеріям, адже вона спрямована на формування системи знань, умінь і навичок необхідних для надання реабілітаційної допомоги у клінічному та неклінічному середовищах, відповідно до мети освітньої програми, що передбачає підготовку фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій, принципів, методів і понять медико-біологічних, соціальних й психолого-педагогічних наук.

На позитивну оцінку заслуговують компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики тощо), які повністю відповідають її меті. Слід відмітити, що освітньою програмою передбачено проходження виробничих практик з фізичної терапії та ерготерапії в обсязі достатньому для формування відповідних фахових компетентностей.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія проводиться у формі у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту, що, за нашим переконанням, є найбільш об'єктивною з можливих форм атестації здобувачів вищої освіти.

Таким чином, формування у здобувачів освіти загальних і фахових компетентностей та відповідних результатів навчання, надає можливість випускникам, відповідно до отриманої кваліфікації, успішно працювати у реабілітаційних та інклюзивно-ресурсних центрах, зокрема у КУ «Луганський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Відродження»».

Директор
КУ «Луганський обласний
центр соціальної реабілітації
дітей-інвалідів «Відродження»»

А. Л. Калмикова

ВІДГУК

на освітню програму «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»,
що розроблена робочою групою кафедри фізичної терапії, ерготерапії
та здоров'я людини Державного закладу «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, більше 1 мільярда осіб або 15% населення світу мають інвалідність. Водночас, від 110 до 190 мільйонів людей 15 років і старше відчувають значні труднощі у функціонуванні. Більш того, показники інвалідності рік у рік зростають, у зв'язку зі старінням населення і збільшенням кількості хронічних порушень здоров'я. Відтак, нагальною проблемою сьогодення є підвищення рівня підготовки майбутніх фахівців з реабілітації, зокрема фізичних терапевтів та ерготерапевтів, діяльність яких спрямована на подолання наслідків хвороби чи травми та досягнення найбільш можливого рівня якості життя осіб з інвалідністю.

Ознайомлення із освітньою програмою «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» засвідчує наявність у ній складових, необхідних для формування у майбутніх фахівців відповідних програмних компетентностей (загальних і фахових) та результатів навчання. Освітня програма у повній мірі відповідає професійній орієнтації та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь та навичок необхідних для реалізації індивідуального плану реабілітації з метою відновлення та/або покращення функціональних можливостей і здоров'я осіб різного віку. Компоненти освітньої програми засвідчують її цілісність, цільовідповідність, чіткість та виваженість.

Заслугує на увагу практико-орієнтовний характер освітньої програми – впродовж навчання передбачена значна кількість практик (Ознайомча практика за профілем майбутньої професії, Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії в кардіології та пульмонології, Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату, Клінічна практика з фізичної терапії, ерготерапії при травмах та захворюваннях нервової системи).

Загалом, освітня програма «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ» сформована таким чином, що в ній органічно поєднуються теоретичні та практичні компоненти професійної підготовки майбутніх фахівців, що повністю урахує тенденції розвитку спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» та ринку праці у реаліях сучасної України.

Директор
КУ «Кремінський районний центр
соціальної реабілітації дітей-інвалідів»

А. М. Кременчуцький

ВІДГУК
на освітню програму «Фізична терапія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я людини
ННІ фізичного виховання і спорту Луганського національного
університету імені Тараса Шевченка

Починаючи з 2016 року в Україні планомірно будується сучасна система реабілітаційної допомоги, основу якої складають відповідні фахівці, зокрема, фізичні терапевти, ерготерапевти, асистенти фізичного терапевта і ерготерапевта. Сьогодні підготовка таких спеціалістів здійснюється в рамках спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, галузі знань 22 Охорона здоров'я.

Освітня програма «Фізична терапія» Луганського національного університету імені Тараса Шевченка спрямована на підготовку бакалаврів фізична терапії, ерготерапії здатних обіймати первинні посади (згідно Класифікатору професій ДК 003:2010) 3226 Асистент фізичного терапевта, 3226 Асистент ерготерапевта, 3226 Масажист та 3226 Масажист спортивний. Навчання триває 3 роки 10 місяців, обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС.

Протягом чотирьох років навчання, майбутні бакалаври опановують дисципліни загальної підготовки (гуманітарні і філологічні дисципліни), загально-професійної підготовки (анатомія людини, нормальна фізіологія людини та вікова фізіологія, латинська мова і медична термінологія, теорія і методика фізичного виховання, тощо), професійної та практичної підготовки (фізична терапія, ерготерапія в кардіології та пульмонології, фізична терапія, ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату, фізична терапія, ерготерапія в неврології та нейрохірургії, терапевтичні вправи, технічні засоби реабілітації, тощо). Вагому частину професійної та практичної підготовки складають клінічні практики загальним обсягом 30,0 кредитів ЄКТС. На дисципліни вільного вибору відведено 60,0 кредитів, що дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати власну, індивідуальну освітню траєкторію, поглиблюючи суб'єктивно значущі знання, вміння і навички.

Структура та зміст освітньої програми зрозумілі та актуальні для здобувачів вищої освіти.

Представлені в програмі освітні компоненти здатні забезпечити в майбутніх фахівців формування загальних і фахових компетентностей, що дозволять проводити огляд, реабілітаційне обстеження і тестування пацієнтів, оперативний та поточний контроль їх стану, здійснювати реабілітаційні заходи, що стосуються фізичної терапії та ерготерапії (фізичні вправи, масаж, мануально-м'язові та суглобові техніки, преформовані фізичні чинники, навчання самодогляду, пересуванню, самостійності

у підтримці фізичного стану та здоров'я, сучасні методики ерготерапії, тощо), а отже, виконувати посадові обов'язки асистента фізичного терапевта та / або ерготерапевта відповідно кваліфікаційних характеристик.

ВИСНОВОК

Освітня програма «Фізична терапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, яку розроблено кафедрою фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я людини ННІ фізичного виховання і спорту, може бути реалізована у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка для підготовки бакалаврів фізичної терапії, ерготерапії, як така, що спроможна забезпечити формування системи знань, вмінь і навичок відповідно до стандарту вищої освіти та кваліфікаційних характеристик асистента фізичного терапевта та асистента ерготерапевта.

Генеральний директор
КНП Луганської обласної ради
«Старобільська обласна
фізіотерапевтична лікарня»

О. І. Платонова